

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2557/ 00019

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 22 ก.ย. 2556	ปีที่ 44	ฉบับที่ 15695	หน้า 5
-------------------------------------	------------------------	-------------	------------------	-----------

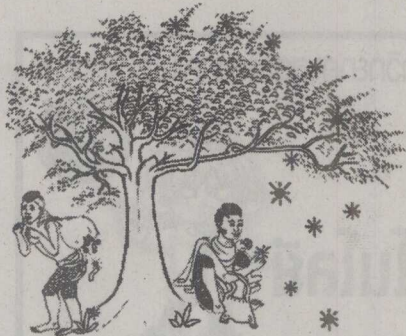
ถ้อยคำสำนวนล้านนา

ของหล้างได้ แหนมอยู่ปลายไม้ก็ตกลงไ้

ของบ่หล้างได้ แหนมไ้ถึงสะพายก็หลตกลงบ่า

ฮู้ดขู้วไ้ แหนมอยู่ปลายไม้ก็ตกลงไ้

ฮู้ดขู้วไ้ แหนมไ้ถึงสะพายก็หลตกลงบ่า

ของหล้างได้ แหนมอยู่ปลายไม้ก็ตกลงไ้ ของบ่หล้างได้ แหนมไ้ถึงสะพายก็หลตกลงบ่า อ่านให้ใกล้เคียงสำเนียงภาษาล้านนาว่า “ของหล้างได้ แหนมอยู่ปลายไม้ก็ตกลงไ้ ของบ่หล้างได้ แหนมไ้ถึงสะพายก็หลตกลงบ่า” หล้างคือ สมควร แหนม แปลว่า แม้ว่า ทั้งหมดแปลตรงตัวว่า สิ่งของที่ต้องได้ หรือสมควรที่จะได้ แม้จะอยู่บนยอดไม้ก็ยิ่งร่วงหล่นลงมาให้ ในทางตรงกันข้าม สิ่งของที่ไม่สมควรจะได้ แม้จะเอาใส่ลงในถุงย่าม สะพายไว้ก็ยังมิวายหลดล่นจากบ่าไปสำนวนนี้ในสมัยโบราณก็มีปรากฏให้เทียบเคียง เช่น ในตำนานเชียงใหม่ปางเดิม ตอนเจ้าสุวัณณะคำแดง พร้อมเหล่าเสนาอามาตย์ติดตามกวางทอง จนไปพบฤๅษีตน

หนึ่งแล้วถามหากวางทอง ฤๅษีกล่าวว่า “ชาติว่าของอันใดก็ติมันหล้างไ้ นั้นหากจักได้แล ของอันบ่หล้างไ้ นั้นแล่นเหมือนฟาน คลานเหมือนเต่า มันก็บ่ได้แล” แปลตามรูปศัพท์และบริบททางภาษาว่า ไม่ว่าจะเร็วดังเก้งหรือช้าเหมือนเต่าก็ตาม ถ้าควรได้ก็จะได้ครอบครองจะถือว่าเป็นเรื่องของโชคชะตาที่ให้ได้.

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ภาพประกอบโดย ต่อพงษ์ เสมอใจ)